

VIEŅNYBĒ

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD

81 M. 7 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1967 M. KOVŲ (MARCH) 31 D.

Telefonas:
Alj. lepage 7-7257

KAINA 20 C.

MIKALOJUS IVANAUSKAS, liepsnos tapybos specialistas, darbo metu savo studijoje Cicero, Illinois. Apie šį mūsų tautietį neseniai plačiai rošė to miesto dienraštis "Cicero Life".

Mykolas Ivanauskas garsėja

Mykolas Ivanauskas, Cicero liet. kolonijos gyventojas, plačiai garsėja savo "liepsnos tapyba", kuri daugiau randa susidomėjimo ir amerikiečių tarpe. Jis jau yra surengęs eilę parodų lietuviams ir amerikiečiams Chicagoje bei kituose miestuose, o 1968 m. žada savo kūrinius išstatyti tarptautinėje par-

doje Miunchene, Vokietijoje.

Apie šį mūsų tautietį platų rašinį, kuris užėmė daugiau negu pusę puslapio, idėjo Cicero Life laikraštis. Čia mūsų tautiečio sugebėjimus aprašė ir gražiai įvertino žurnalistė Judy Thompson, o to laikraščio fotografas Jerry Fay padarė daug nuotraukų iš kurių

4 buvo patalpintos kaip to straipsnio iliustracijos.

M. Ivanauskas, kuris iš profesijos yra inžinierius ir architektas, Amerikon atvyko iš Brazilijos 1958 m. Brazilijoje jis išgyveno 10 metų. Chicagoje jis pasižymėjo kaip veiklus organizatorius ir čia buvo surengęs religinio meno parodą.

Mirė seniausias Vienybės skaitytojas Vincas Struogis

Kovo 14 d. mirė seniausias Vienybės skaitytojas Vincas Struogis, sulaukęs 96 m. amžiaus. Amžino poilsio kovo 17 d. buvo nuvežtas į šv. Trejybės kapines, Brooklyne.

Velionis buvo ypatingai įdomi asmenybė. Iš pat jaunatvės rūpinosi lietuvių, skaitė spaudą, ypač Vienybę, kurios nuolatinis skaitytoju buvo iki paskutiniųjų dienų. Jo dukterė Elena rašo, kad, perskaitęs Vienybę, kai kuriuos rašinius pasibraukdavo ir atkreipdavo kitų dė-

mesį juos perskaityti. Jis labai gerbė Juozą Tysliavą, kaip poetą ir laikraštininką.

Struogių namų durys buvo atviros visiems iš Lietuvos atvykusiems svečiams, ypač artistams ir menininkams, Vanagaitis, Pilka, Olšauskas, Babravičius ir kiti nuo 1920 m. buvo labai mieliai priimti Struogio namuose.

Struogis buvo aktyvus veikėjas, Lietuvai kovojant už nepriklausomybę. Lietuvai padėjo visais būdais. Jis, su eile kitų lietuvių amerikiečių, buvo vienas pirmųjų

Kauno priemiestyje Sančiuose įsteigusių audimo Bendrovę Drobe, iš kurios gaminių ir Amerikos lietuviai prieš karą siūdinosi kostiumus.

Apie Struogį rašydama, amerikiečių spauda nurodė, kad jis buvo vienas pirmųjų naujosios Lietuvos vyriausybės talkininkų. Jis pats pasiūvo ir į Lietuvą nusiuntė naujai nepriklausomai Lietuvai trispalvę vėliavą.

Nustojęs siuvėjo amatu verstis 1930 m. Kaip ir

Tęsiama 8 psl.

Mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Skaičiais Vienybės žmonės ne visada būdavo gausiausia Amerikos lietuvių srovė, bet ji visados gynė pažangiausias tautines mintis: atkaklią lietuvių, tikišinę ir politinę pakantą, laisvos minties gerbimą. Poetas Tysliava prieš mirtį ypač stipriai ėmė brėžti "trečiu frontu" pramintą tradicinę Amerikos lietuvių "veidu į Lietuvą" laikyseną — padėti kuo galima lietuviui Lietuvoje, paieškant dabartinėmis istorijos sąlygomis prasmingo santykio tarp laisvojo Amerikos ir nelaisvojo Lietuvos lietuvių. Vienybinkams, be abejonės, smagu stebėti, kad jų skelbtos idėjos, po penketo metų, nurungė ir rado beveik visuotinį pritarimą daugelio Vasario 16 minėjimų kalbose.

Poetas Henrikas Nagys Montreale, pavyzdžiui, tikino klausytojus lietuvių gyvybiniu būtinumu. Jis sakė: "Išsilaikyti ir išlaikyti paprasti, bet labai sunkiai įgyvendinami žodžiai". Veik lietuviu virtęs, šveicaras prof. Eretas Vokietijos lietuviams pareiškė, kad išeivio vyriausia pareiga yra burtis lietuviškose organizacijose bei parapijose, remti bei branginti savo laikraščius. VLIKo vicepirm. dr. Br. Nemickas Clevelande kalboje vienybiškai pripažino, kad Lietuvą

Tęsiama 4 psl.

Šv. Kazimiero parapijos choras su dirigentu Br. Budriūnu ir akompaniature Raimonda Apeikyte.

Los Angeles lietuvių choro sukaktis

LOS ANGELES, Cal. -- Vienas geriausių Amerikoje lietuvių chorų, šv. Kazimiero parapijos choras paminėjo savo 25 m. sukaktį. Šiam chorui per 13 paskutinių metų vadovauja komp. Bronius Budriūnas.

Pradžioje chore tedalyvavo tik kelios moterys. Šiandien jame 80 dainininkų. Iš bendradarbių pranešimų ir iš programos matyti, kad koncertas buvo įdomus. Paminėjimo koncertui ilgai ruošiasi. Jis pradėtas Lietuvos kompozitoriaus V. Klovos "Pilėnų" operos ištrauka, žinoma "Pasisveikinimo choro" vardu. Puikiai ir iškilmingai skambėdama, dalyvius žavėjo. Pernal Lietuvoje mirusio M. Budriūno "Šienaplūtės daina" žaisminga, toliau -- Banaičio "Paskutinis vakarėlis" ir "Atsikėlus ankstyji ryteli", Br. Budriūno "Pradės aušrelė aušti", A. Račiūno "Apynešis", J. Karnavičiaus "Jaunojo bajoro daina" iš Gražinos operos, pagaltai -- Šimkaus "Atsisveikinimas su tėvyne", Br. Budriūno "O Nemune" ir "Mano protėvių žemė", taip pat Br. Budriūno "Tėviškės namai".

Br. Budriūnui diriguojant, akompanavo Raimonda Apeikytė, Young Artists

Awards varžybose laimėjusi pirmą vietą studentų instrumentalistų klasėje. Įdomiausia, kad didesnė dalis muzikos naudota iš neseniai Lietuvoje lietuvių sukurtos muzikos.

Be chorvedžių, choro gerinimu visą laiką rūpinasi veiklus šios parapijos klebonas kun. Jonas Kučingis, kuris šiame mieste gyvena nuo 1946 m., 1937 m. ir 1938 m. buvo Šilalės vid. mokyklos kapelionu, o 1939 m. ir 1940 m. parapijos vikaru. Nuo 1940 iki 41 m. Šilalės par. klebonu.

Atsiradęs Vokietijoje, buvo vienoj istoriškiausių vietų Rottenburg vyskupijoj lietuviams tremtiniams klebonu.

Los Angeles lietuviams pastatė naują bažnyčią, įgijo salę ir kleboniją, taip pat seselėms namus, įsteigė eilę draugijų, pagyvino veiklą esamoms organizacijoms, 1954 m. įsteigė vaikų darželį, o nuo 1952 leidžia ir redaguoja Parapijos Žinias.

Nuo 1954 m. organizuoja Kalifornijos lietuvių dienas. Savo choru ir darbais labai didžiuojasi ir saulėtojoj Kalifornijoj kelia kitataučiams lietuvių vardą. Kun. J. Kučingis yra spaudos žmogus.

PRELATUS JONAS KUČINGIS
Los Angeles šv. Kazimiero parapijos klebonas

Los Angeles šv. Kazimiero choro talkininkai su prel. J. Kučingiu ir muziku B. Budriūnu. Jų tarpe solistė F. Korsakaitė, aktorė Ruta Lee ir kt.

Tai Žemaitis, gimęs 1908 m. gruodžio 23 d. Snyplių kaime, Šveškšnos vals. Tauragės aps. 1927 m. baigė Šveškšnos Saulės progimnaziją, o 1929 m. Saleziečių kolegiją Torino, Italijoje. Kunigu išveiktas Telšių kunigų seminarijoj. 1938 ir 1939 m. Milane studijavo teisę ir pedagogiką Jėzaus Širdies universitete. Kun. Kučingis Telšiuose mokiniamis įsteigė valgyklą ir išleido giesmynėlį. Bendradarbiavo savo vardu ir Padubiečio slapyvardžiu Žemaičių Prieteliuj, Ryte, XX amžiuje, Drauge, Varpely, Kalifornijos Lietuvelyje, Vienybėje telpa jo žinių Kalifornijos skyriuje.

* J. ČINGA išrinktas Los Angeles Lietuvos Vyčių 133 Senjorų kuopos pirmininku. Kuopa balandžio 2 dieną rengia puikų koncertą savo veiklos dešimtmečiui atžymėti. Koncertas bus parapijos salėje, 1:30 v. p. p.

* KOMP. BRONIUS BUDRIŪNAS, laimėjęs Laiškai lietuviams organizuojamo lietuviškų giedamų mišrių konkurso pirmąją premiją, kovo 11 dieną buvo išvykęs į Chicago dalyvauti šios premijos įteikimo iškilnėse. Šv. Kazimiero parapija, kurios p. Budriūnas yra vargonininkas, įvertindama jo darbą prie laimėtos premijos pridėjo 100 dol. dovaną. Šios naujosios Komp. Budriūno mišios pirmą kartą buvo išpildytos kovo 5 dieną Los Angeles šv. Kazimiero bažnyčioje.

* ALEKSANDRAS LAPINSKAS, kovo 6 dieną, eidamas Hyperion gatve, buvo sunkiai užgautas nežinomo vairuotojo ir, nuvežus į ligoninę, kovo 9 dieną mirė.

Iš šv. Kazimiero bažnyčios velionis, lydimas gausaus būrio žmonių, kovo 13 dieną buvo palaidotas šv. Kryžiaus kapuose, Los Angeles, Cal.

* MARIJA GRUŠIENĖ gavo iš Lietuvos liūdną ir nelauktą žinią, kad ten mirė jos mylimas tėvelis Vincentas Petrušis.

Trumpai iš visur

DAIL. VIKTORAS ANDRIUŠIS kovo 27 d. mirė Boston, Mass. Gimęs 1908 m. sausio 10 d. Baigęs Kauno gimnaziją ir meno mokyklą. Buvo teatro dekoratorius, daug pasimokęs iš M. Dobužinskio. Palaidotas kovo 30. Liko žmona Aldona.

* Worcester, Mass. geg. 7 d. bus "sudeginti" Lietuvių Piliiečių klubo mortgičiai. Per 4 metus klubas skolų išmokėjo pusę milijono dolerių! Naujieji puikūs namai be skolos. Daugiausia pasidarbavo: Antanas Šeškevičius, Antanas Staliulis, Kazys Yagmėnas, Leonas Misiūnas, Vincas Vierastis, Jonas Kasperas, šeimininkas Antanas Okleiteris, pagelbininkai Jonas Kuliūnas, Edvardas Meilus, Jonas Zinkus, Jonas Stankevičius, Pranas Kupstas, Jurgis Statkus ir kiti.

* DAIL. ADOLFAS VAICAITIS, Melbourne, Australijoje, išleido 35 numeruotų egzempliorių raižinių aplanką LINOPRINTS. Yra 12 kūrinių. Leidinys skiriamas autoriaus 50 m. amžiaus sukakčiai.

* TENORAS VALENTINAS ADAMKEVIČIUS Vilniuje dainavo savo tūkstantajame spektaklyje.

* Mokytojams pasidalinti mintimis, kaip mokyti lietuvininkus mokyklose Amerikoje ir Kanadoje, nuo liepos 30 iki rugp. 6 stovykloje Dainava, Michigan, bus bendravimas ir paskaitos. Mokytojai pakviesti savo atostogas suderinti.

* Eltos leidinius Brazilijoje portugališkai tvarkys J. Valavičius ir prel. P. Ražainis. Prancūzų kalba Paryžiuje tvarko A. Vencukvienė. Argentinoj leidžiamą ispanų kalba biuletinį redaguoja Ernestas Paršelis, Talkins Z. Juknevičius ir I. Padvalskis.

Gimtasias kraštas

Naujas lietuvių kalba laikraštis

Leidžia:

Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviams komitetas Vilniuje

LAIKRASTIS IŠEINA KARTA PER SAVAITĘ

Prenumerata 1/2 metų tikrai \$1.00.

Siųskite užsakymą ir mokėstį dabar, bet ne vėliau 1967 m. gegužės 1 d., žemiau nurodytu adresu. Galima rašyti lietuviškai.

IMPORTED PUBLICATIONS & PRODUCTS

1 UNION SQUARE R-611 NEW YORK, N. Y. 10003

WHITE HORSE

Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami palaidotuviniai pietūs.

PRANAS BRUČAS
Savininkas

86-16 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.

Tel. VILAINIA 6-5319

PRANAS BRUČAS

ATĖJUSI IŠ LIAUDIES GELMIŲ

AUGUSTINAS
GRICIUS

Už trobelės, i pietus, atkalniukas iš skaisčiausių geltoniausių smilčių. Čia tai būta anks mažos mergaitės karalijos, čia saulės atokaitoj praleista vaikystė. Čia iš smilčių pastatyti kasdien nauji rūmai, sios svajonės sumanyta. Jeigu natū ir varvėdavo ant nosies lytus — ką tai reiškė?
Jeigu ir trūko vieną kitą dieną duonos ar dėl to, kad vėjo nebuvo, arba kad grūdų kumpelis jau žvariai išsiuotas — nesvarbu, svajonių karalijoje, minimej smilčių atkalnė, buvo visa ko. Net per daug. Čia tai buvo užmaršos jūrą, kur paskėsdavo nuskriaustas našlaitės išalkio krintimas ir širdies sopėjimas.
„Aukštėjai šiandien“ („Aukštųjų Simonų likimas“)

Sausio 23 d. rašytojai Ieva Simonaitytėi sukako 70 metų amžiaus. Ta proga rašytojai suruošta visa eilė minėjimų ir suteiktas liaudies rašytojos vardas. Apie rašytoją Augustinas Gričius šitaip rašo Lit. ir meno savaitraštyje:

Šita citata, mano išmanymu, yra kaip ir koks raktas į levos Simonaitytės kūrybinę biografiją.

Berods, kone kiekvienas mūsų menininkas yra turėjęs savo aukštųjų, savo smėlio atkalnę, kur svajonėse buvo statomos pilys, ir savo užmaršos jūrą, kurioj skandinti dar mažiukės širdelės tas pats ir alkio krintimas, ir širdies sopėjimas, ir visi sielvartai bei kartumai. Dėl to levos Simonaitytės pasipasakojimas apie save pačią „mažos mergaitės karalijoje“ už

Bendraamžiai, mes vienas kitą mažiau ar daugiau prisimename: kada kas pradėjo, kuo pradėjo, kas jam pavyko, kas nepavyko, už ką pagirtas, už ką papeiktas. Juk ėjome greta, jei ir ne visi petys į petį, tai bent vienas kitą užmatydami, vienas kito darbus žinodami ir mėgindami įvertinti juos pagal savo išmanymą.

Įvairios buvo kiekvieno kūrybinės raidos kreivės. Šis pradėjo taip suskambėjo — nors ausis užsikimšk, kad būbneliai nesprogtų. Bei paskui ėmė skambėjimas vis silpti ir blukti. Šis pradėjo nedrąsiai, vos girdimai, bet garsas vis stiprėjo, augo. O kitas, žiūrėk, paskambaliavo, paskambaliavo ir išnyko kažkur vingiuotuose gyvenimo koridoriuose. Gal gabumų trūko, gal ryžto, o gal tiesiog pamatė: netik-

RAŠYTOJA IEVA SIMONAITYTĖ

trobelės, atkalniuke iš skaisčiausių geltoniausių smilčių, toks artimas, toks suprantamas ir graudinantis, kaip savo paties vaikystės prisiminimai.

Yra vienas bruožas, bendras daugumai mūsų vadinamos vyresniosios kartos menininkų biografijų. Tai ta vargana vaikystė, tai tas mušimasis savo jėgomis, vien savo jėgomis į pasirinktą tikslą, nevarsiant įvairių mokyklų durų, o einant tik gyvenimo mokyklą, rūščią, reiklį, kartais ir klatingą. Ir už tą mokyklą reikėjo mokėti, bet jau ne pinigais, o darbu, jaunyste, sveikata, ir ne tėčių ir dėdžių ištekiais, o tik savo pačių. Dėl to ir teko ne vienam per anksti palūžti ir net nueiti po velėna.

O kas išliko gyvas ir rikiuotėje, tam toks brangus tas tikslas, kurio pasiekė su tokiais sunkumais ir kančiomis, kad nieko pasaulyje nebėra tolygaus brangumo.

Jaunieji draugai šiandien jau nebeturi tos privilegijos ir — drįsiu pasakyti — garbės sunkiai, varganai, skaudžiai skintis kelią į meną, kaip per gūdžią tamsią girią, tepasviečiamą tik savo paties širdies ir proto žiburio. Tiesiog materialine, duonos kasdieninės prasme, kaip kad yra buvę daugeliui praeityje ėjusių kurti ir kūrusių lietuvių literatūrą.

Ir Ieva, vargo vygėj suplas kūdikis, duonos ne visada soti, galva ne visada po neperlyjamu stogu, ir taip dažnai su spančia širdim, įsigijo kelialapį į savo kūrybinį gyvenimą didžiulių pastangų ir sveikatos kaina.

Daug jau rašyta ir pasakyta apie Ievą Simonaitytę, puikią ir vienintelę tokią rašytoją lietuvių literatūroje. Dabar, jos suakties proga, dar plačiau ir išsamiau bus papasakota levos biografija. Man nesinori lenktyniauti ieškant, ką čia atkasi toji biografijoje tokio, kas dar nėra žinoma, nebuvę pasakota ar parašyta. Man norėtųsi papasakoti apie ją, ką beprisimenu, apie Ievą iš tų laikų, kai jos vardas ūmai suskambėjo visoje Lietuvoje, ir tas savo mintis, kurios aukyla šiandien.

Yra įgalėjusi meno gyvenime tokia maždaug skalė: pradėdanti rašytoja, jauna rašytoja, jaunosios kartos rašytoja, subrendusi rašytoja, vyresniosios kartos rašytoja bei mandagumo vengiant tiesiog seniu.

ra duona tas menas. Liesi, sprangūs kąsniai. Geriau pasieškoti tikresnių ir riebesnių kąsnių.

Augom visi kartu, tie amžininkai, ne vienodo ūgio, kas tiesesnis, kas ir pakumpęs nuo kokio nors vėjo.

Pradedančią ir jauną rašytoją Ievą Simonaitytę Kaune labai mažai kas tepažino, neteigiant, kad iš viso nieks negirdėjo tos pavardės. Ieva Simonaitytė atėjo su knyga „Aukštųjų Simonų likimas“ jau kaip subrendusi rašytoja, su labai brandžiu savo kūriniu.

Rašytoja, nebuvo pradėdanti ir nebuvo jauna. Ir Kauno literatams nepažįstama. Ko čia stebėtis, kad Liudas Gira, perskaitęs „Aukštųjų Simonų likimo“ rankraštį, autorę pravirkdė. Pradžioje jis nepatikėjo, kad toks kūrinyt parašytas nepažįstamos, nežinomos, kažkokios klaidietės, kažkokios kuklios tarnautojos. Dėl to L. Gira ir ėmė Ievą visai kamantinėti, koki vokiečių autorių ji galėtų būti nusirašiusi...

Įsižeidusi Ieva pravirkto.

Mes tada nežinojom, ką dabar žinome: kad dar per 1914-1918 m. karą Tilžės lietuviškame laikraštyje įdėtas jos pirmasis eilėraštis, kad ir vėliau ji vis rašė ir rašė, eilėmis ir proza, daug ką sunaikindama, pati nepasitikėdama savo bandymais. O kas ir buvo išspausdinta Klaipėdos periodikoje, nebuvo taip ryšku, kad skaitytojai būtų subruzdę domėtis pačia autore ir jos kūrybine ateitimi. Net Literatūros naujienose perspausdinus apysakos „Tu amžinai mane minėsi“ ištrauką, susidomėjimas autore ir jos kūryba pastebimai nepakilo.

Tačiau niekas nebuvo bergždžiai, nė tas, kas numesta į šalį. Ieva Simonaitytė buvo ir pradėdanti, ir jauna rašytoja. Bet tuos periodus pergyveno pati viena, neturėdama jokios kūrybinės pagalbos ir, mažyt, jos neieškodama. O iš tiesų, kurgi yra ir buvusi tada tokia kūrybinė pagalba, kaip dabar pas mus ji suprantama ir praktikuojama?

Dėl to ir atsidko taip, kad Ieva Simonaitytė ir jos kūrinyt 1935-1936 m. buvo tikrai sensaciinga ir galinga visai Lietuvai. Tai buvo ir puiki literatūros propaganda.

Tęsiama 6 psl.

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW IR ADELĖ MAŽEIKAI
Savininkai

80-15 Jamaica Avenue, Woodhaven 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 9-3112

Ray's LIQUOR STORE

JUOZAS MISIŪNAS

Įvairiausi amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N.Y.

Tel. Virginia 3-3544

Haven Realty

JUOZO ANDRIUŠIO APDRAUDOS ĮSTAIGA
Patarnauja perkant ir parduodant namus, apdraudimo reikaluose, užpildant taksus.
ANDRIUŠIO TRAVEL BUREAU
Parduoda bilietus visomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas.
MONEY ORDERS.

87-09 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VI 7-4477 Atidaryta kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world was established by Juozas J. Paukštys in 1886, is published weekly (in June, July and August - bi-weekly), by Valerie Tyšliava and Juozas N. Tyšliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. Telephone APplegate 7-7257. Editor: Salomeja Nakelionaitė; Managing Editor: Valerie Tyšliava; Senior Editor: Vytautas Sivydas; English Editor: Demie Jonaitis; Associate Editor: Edvardas Salaitis. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Three week's notice is required to change a subscriber's address. Advertising rates on application. All rights are reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts are subject to editing.

Mes

Atkelta is 1 psl.

vėl nepriklausoma padaryti tegali, ne įvairių veiksmų pastangos, nors energingiausios, bet "palanki tarptautinė padėtis" ir "lietuvių ryžtas". Tie patys dalykai nepriklausomą Lietuvą ir pastatė, kaip įtikinančiai pavaizduoja prof. Sennas savo anglų kalba veikale "The Emergence of Modern Lithuania". Kadangi, diplomatijos šefo Lorzoraičio žodžiais, "Žinome, sovietų okupacijai Lietuvoje dar nematyti galo", gyvenimas, ilgų distancijų akivaizdoje, iškėlė išeivio ir lietuvių Lietuvoje santykiavimo galvosūkių. Dr. Nemickas čia pareiškė: "Išeiviai tai tautos šaka, kuri ilginiui nudžiūsta, kai praranda ryšį su kamienu".

Išmirus, ar nusenus "senųjų" gvardijai, Tautinėje sąjungoje papūtė šaltesni "oficialaus" tautininkiškumo vėjai, kurie džiūvino vieną brangiausių tautinės srovės nuotaikų: laisvo žodžio gerbimą. Tačiau, atrodo, jau juntama, kad šie vėjai tautai nenaudingi. Aną dieną Dirva savo editoriale priminė Tautinės sąjungos statuto posmą apie "asmenį ir jo sąžinės laisvės gerbimą" ir iškėlė nario pareigą turėti "deramą pagarbą kitokioms nuomonėms, kai ginama savos tautinės, religinės ir visuomeninės pažitros". Jei bus sąmoningo ryžto, palaiptui, gali būti, tautinė srovė vėl grįš į laikus, kada "senosios" gvardijos globoje, viešpatavo darbus bendradarbiavimas, ir tautininkai nebuvo skirstomi į stūnas ir posūnius. Kaip išeiviai ir kaip džiūstanti tautos šaka, Amerikos lietuviai visi bendrai privalėtų siekti gyventi ir sutilpti po vienu lietuvišku stogu, tautai dirbdami, kaip kas išmano. Tegul visi upeliai ir srovės susilieja į vieną didelę lietuvišką išeivijos jūrą! Tos lietuvininkų vienybės norėjo Vienybės Lietuvininkų pradininkai 1886 metais. Jos trokšta ir dabar visi sąmoningi ir atkaklūs Amerikos lietuviai. Prof. Ereto žodžiais, visi privalėtų laikytis savo organizacijų bei parapijų, o užvis labiausiai branginti ir palaikyti savo laikraščius!

Didžiausias neaiškumas santykiavime yra, kaip žiūrėti į Lietuvos lietuvių. Gyvenimas ten susovietintas, todėl veiksmų 1966 metų konferencijos Clevelande priimtas, Vienybės žmonių per 5 metus siūlytas, "lietuvis su lietuviu" principas, akis į akį susiduria su apsisprendimu, kuo Lietuvos lietuvių laikyti: sovietiniu pareigūnu ar žmogum lietuviu. Poetas Tyšliava, kaip žinome, nuėjo su Mieželaičiu kaip su poetu ir lietuviu. Vienybės žmonės, ir daugelis kitų, suėjo su dr. Vladimirovu kaip Lietuvoje gimusiu žymiu žmogumi. Panašiai daugelis susitikė su prof. Kubiliu ir rašytoju Baltušiu. Susitikimų atvejais, dr. Nemickas siūlė vairuoti didesniu taktu bei išmintimi, nesidangstant patriotiniais šūkiiais, bet dalykiškai elgtis nuoširdžiu nuoseklumu. Kitais žodžiais, imtis širdin Vienybės per 80 metų skelbtą laisvos minties gerbimą, nepurvinant kitaip manančių patriotų lietuvių "kolaborantais".

Vienybės pažitras Dirvoje iškelia J. Jurevičius, trumpai apžvelgdamas Amerikos lietuvių tautinės srovės veiklą nuo pirmojo šių politinio seimo Philadelphiaj 1906 m. iki įkūrimo jau 18-tus metus gyvuojančios Tautinės sąjungos. Tarp kitko, priminė, kad 1926 metų perversmas suskaldė Amerikos lietuvių tautinę srovę į du sparčius. Vienybė ir Dirva kvietė laikytis tautiškai,

Girnakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

BALTŲ KARALIUS RADAGAIŠIUS!

Štai be pagrindo kiek primirštas leidinys: "Lithuanian Philology and Grammar" by Th. S. Thurston with the assistance of Michael Vaidyla. Leidinys skirtas for Students of Philology ir 39-se puslapiuose išdėstyta ne tik lietuviška filologija net su dviskaitom, bet ir užgriebta istorija bei propaganda.

Filologijos studentai čia gali sužinoti, kad Baltų karalius buvęs Radagaišius Anno Domini 406, o penktame amžiuje Lietuvos istorija prasidėjo su princiais Brutenis and Vaidvutus. Ir kam tokios istorijos dar būtų per maža, brošiūros gale pažadėta: Any information pertaining to Lithuanian History or its Language, may be obtained from Lithuanian National Publication - Sandara.

Aš tai Lietuvos istorijos iš čia nesemsu. Patarlu ir filologijos studentams: duokite pakajų Mykolui ir jo Sandarai. Apie Palemoną, Prutenį su Vaidevučiu, apie Borkų, Kūną, Sperą ir daugelį kitų seniau buvo daug prirašyta, o daugiatomio T. Narbuto veikalo beveik pusė skirta šioms istorinio pagrindo neturinčioms pasakoms, "Lithuanian Philology and Grammar" autoriai pavėlavo gimti: pati paskutinė gera proga buvo prieš šimtmetį, o kiek anksčiau būtų buvę dar geriau.

SUSKAITĖ MŪSŲ NUODĖMES.

Aidų žurnalas paskelbė perėtų metų lietuviško gyvenimo apžvalgą, kurios pabaigoje pasisakė apie laikraščius, Brooklyn Darbininkas, aišku, buvo "kultūringas". Paminėjo ir Vienybę, kurios gerus darbus nutilėjo, o paminėjo tik nuodėmes:

1. -- Esą mes pašiepinėjame laisvintojus, kurie esą vadovauja Lietuvos laisvės kovai.

2. -- Išdavinėjame antisovietinių leidinių autorius, mėgindami išsifruoti jų slapyvardžius.

Aidų apžvalgininkas, mano manymu, neturėtų nusidėti savo paties apžvalgoje tuo, kuo jis kaltina kitus. Pz. jis rašo:

-- Naujienos pasiekė ir kitą rekordą -- idėjinė kovoj netiesumo ir nesąžiningumo rekordą. Turiu galvoj tą atvejį, kai to dienraščio kultūriname priėde įtikinamiau nužeminti nesavų pažitūrų autoriui buvo kaip jo nuomonė perteikiama ir tai, ką jis pats aiškiai smerkė. --

Čia netiesa: rekordas priklauso pačiam Aidų apžvalgininkui. Kitus kaltindamas, jis neturėtų čia pat pats nesavų pažitūrų auto-

riams priskirti to, ką tie autoriai smerkia. Eina kalba apie Vienybės nusistatymą Tėvynės laisvinimo reikalui, iš tiesų mus juokina ir pykina ne nepriklausomos Lietuvos idėja ir ne kova už tą idėją. Pastarųjų metų Vienybėje buvo paskelbta ir tokios medžiagos, iš kurios būtų galima sudaryti net ir laisvinimo veiklos programą. Juokina ir pykina ne tikri darbai, bet tariamas "laisvinimas", neprasmingi ir nežinia kieno įkvėpti žyglai. Pz. dabar mūsų spaudoje daug vietos skiriama dr. Vallūno pasivažinėjimams po Pietų Ameriką. Ar Pietų Amerikos valstybių balsas reikšmingas Europos reikaluose? Ar yra reikšminga, jei pz. poną Vallūną tūloje valstybėje priima užsieny reikalų ministerijos protokolo valdininkas? Jei tokios rūšies žyglai Lietuvos reikalui nepadeda, tai bent ir nepakenkia. Toks pasivažinėjimas yra visai padori pramoga, jei tik visuomenei nieko nekainuoja. Nėra gera tik tai, kad, užsilimant žaidimais, nedirbamas rimtas darbas.

Kritikuodama, Vienybė atsiduria opozicijoje. Deja, susiduriame su tokia mentalitetu, kad opozicija tik ignoruojama, įtartinėjama ir ant jos pykstama. Aidų apžvalgą reikia papildyti tokiais sakiniais:

-- Dalykų pažinimu bei objektyvumu nepasizymi net ir kultūros žurnalas Aidai.

Kitas mūsų nusikaltimas -- slapyvardžių šifravimas. Mūsų spauda žymia dailimi verčiasi slapyvardžiais, įvairius vienkartiniai niekaliai reikia skirti nuo nuolatinių ir nuo knygų autorių, pasirašiusių ne pavardėmis. Čia reikia pasakyti, kad mūsų visuomenė tokia neskaitytinga ir kiekvienas ryškiau pasireiškęs autorius savo pažitūromis, stiliumi, išsilavinimu ir turima informacija būna paprastai kitų rašančiųjų tarpe tiek vienišas, kad bet kokio slapyvardžio išaiškinimas nėra nenugalima sunkybė. Mūsų slapyvardininkus, aišku, yra kas seka. Nėra pagrindo manyti, kad tie sekėjai yra tokie nemokšos, kad be Vienybės pataravimo nieko nežino.

Iš Aidų priekaištų aiškėja, kad Vienybė eina geru keliu.

Šia proga reikia prisiminti, kad Vienybės kelias pastaruoju metu pasidarė jau per daug klampus ir nelaisvažiuojamas. Vienybės leidėja sunkiai kovoja už laikraščio išsilaikymą. Neturime nuošaly pasilikti tie, kur branginame laisvą nuo slaurų doktrinų laikraštį. Mokėkime Vienybei atleisti, kad ji ne visada reguliariai pasirodo. Nors ir vienu kitu doleriu padėkime jai. Daugeliu rankų galime pakelti ir šią naštą.

VIENYBĖS REIKALAI

Vienybės administracija šiomis dienomis išsiuntinėjo virš \$10,000 vertės sąskaitų savo skaitytojams, išskollnusiems už prenumeratą. Tai didelė suma pinigų ir, jei bent dalį tos sumos gautume, tai Vienybės išleidimas taip pat greitai būtų sureguliuotas. Kaip dabar yra, tai kai gauname užtektinai lėšų iš skaitytojų, ar atlikdami kitoms įvairius spaudos darbus - Vienybė išleidžiama, o kai skaitytojai delsia, tai ir Vienybės išleidimas vėluojamas.

Nuo pat įsikūrimo 1886 m. Vienybės pagrindinės pajamos sudarė prenumeratos mokesčiai. Anais laikais, kaip matyti iš to laikotarpio komplektų, Vienybė nuolat

ragino, prašė ir maldavo savo skaitytojus laiku apsimokėti prenumeratą. Ir dabar, jau po 80 metų padėtis nepasikeitė, nors lietuviai Amerikoje būk tai sukultūrėjo, o ekonominiai tikrai sustiprėjo.

Juozas Tyšliava, leisdamas Vienybę, savo skaitytojus buvo priverstas asmeniškai aplankyti, išstisus mėnesius važinėdamas iš miesto į miestą, belsdamasis į lietuvių duris, nelyginant elgeta, prašydamas prenumeratos ar paramos Vienybei. Tos kelionės buvo varginančios, jį dažnai dvasiškai prislėgdavo. Į namus grįždavo nusiminęs Amerikos lietuvių ištautėjimu ir naujakurių materializmu. Tos kelionės, žinoma, pa-

rimtai, o Sandara - dėtis prie tarptautinių reksnių, mūsų socialistų ir net komunistų! Vienybę leisti ir redaguoti paėmęs poetas Tyšliava sutarė su Dirvos Karpium bei New Yorko, Chicagos ir Clevelando tautininkais sudaryti tvirtą sąjungą. Darbui pastūmėti 1941 m. Bačiūno vasarvietėje buvo pasitarimas, kur dalyvavo ir prez. Smetona. Tačiau ne visos idėjos buvo suglaudintos, ir sąjunga oficialiai tepradėjo gyventi 1949 metais, daugiausia dėka "senųjų" Amerikos lietuvių tautininkų gvardijos: Olio, Vanagaičio, Karpiaus, Tyšliavos, dr. Aukštikalnio-Colney ir dr. Biežio.

kirto jo sveikatą, pagreitino jo mirtį.

Jau šeštuosius metus Vienybę leidžiu viena - be Juozo Tyšliavos ir jo sūnaus, nepaprastai sunkiose sąlygose, talkinant seseriai Onai Valvadaitei, red. S. Narkėliūnaitėi ir kitems redaktoriams ir bendradarbiams.

Bet darbo ir pasiryžimo neužtenka. Reikia pinigų. Vienybės biudžetas (neįskaitant algų, kurių niekas negauna) reikalauja apie \$500 kas savaitę, apmokėti paštu, spausdinimo išlaidoms, reikmenims, namo išlaikymui, už apšildymą, elektrą, telefoną ir t.t.

Tie šešeri metai Vienybę leidžiant, išsėmė daug energijos ir sveikatos. Bet dėl gilaus sentimentu ir pagarbos Vienybės tradicijoms šio laikraščio nenorime numarinti. Todėl ir kreiptuosį į visus skaitytojus paramos, ypač tuos, kurie Vienybei taip daug skolingi.

Sąžiningi lietuviai eventualiai atsilygins, o tie, kurie neturi geros valios, parašys: O kas jus prašė Vienybę sluntinėti, jeigu prenumeratos neatnaujino...

Tokiems atsakymo neturime, tai žmonės, kurie lietuvių tautai yra žuvę.

Mes kreipiames į visus geros valios lietuvius, kuriems rūpi, kad Vienybė gyventų.

V. Tyšliavienė

Iš praeities sėmė, į ateitį neša

R. V. MISAUSKAS

Jaunimo metų programa ir P. L. J. Kongresas jau praėję. Belleka surankioti palaidus galus ir užversti knygas. Vienas tų galų yra lietuvių karių ir veteranų dalyvavimas. Paties kongreso reikamę ir jo pasiektus tikslus spręš ateitis. Gal būt bus primesta šiais laikais populiarī liberalinė dvasiā. Gal šiam antspalviui kiek pakeisti, buvo suorganizuota patrijotinė lietuvių karių ir veteranų sekcija. Sekcijos simpoziumo metu išnešta rezoliucija, kuri nors išskelianti pozityviā mintį dėl išeivijos lietuvių veiklos ateityje, išnyko po kongresinio snaudulio popierių krūvoje...

Prieš prieinant prie tos, mus karius liečiančios pagrindinės dalies, būtų gera prabėgomis paminėti keletą padedančių ar kenkiančių aplinkybių: šiais laikais, pagal amerikiečių ir daugelio lietuvių Amerikos universitetų psiaudo - inteligentų madā, atrodo, kad tik nemokā kaip išsisukti, užsideda karlo uniformā. Jie, matyt, užmiršo, kad ir nepriklausomos Lietuvos savanorių kūrėjų kariuomenę kūrė ir mokė žmonės svetimomis uniformomis karo mokslā išmokė.

Antra -- pati Jaunimo Kongreso programa buvo taip sutvarkyta, kad penktadienį po pietų buvo visų devynių sekcijų simpoziumai. To išvadoje net ir žmonės, domėjėsi dviem ar trimis skirtingais dalykais, fiziniai galėjo dalyvauti tik vienoje paskaitoje. Jei laikas būtų buvęs praktiškiau paskirstytas, visos sekcijos būtų turėjusios daugiau minčių ir dalyvių.

SUVESTAS IR SUPAŽINDINTAS JAUNIMAS

Iš viso imant patį Jaunimo kongresā, atsiėkti du dalykai: suvežta lietuvių jaunimo iš įvairių laisvojo pasaulio kraštų, kur jis gavo progos susitikti, pasidalinti mintimis ir pabendrauti. Taip pat per vakarinę puotā, pagal tikrā šio krašto paprotį, su pilna "pompa" visi svetimtaučiai ir "užtaučiai" (ne Amerikos gyventojai) tinkamai "impresuoti". Šie du dalykai yra reikšmingi ir svarbūs. Bet ar nebuvo šis tas praleista? Bet koki kongresai šaukiami su dviem priežastim: kada išky-la grupei svarbus klausimas ar bėda, ir kai reikia nustatyti ateities veikimo gaires, kad tie klausimai ar bėdos nepasikartotų. Nereikia sumaišyti kongreso sąvokos su suvažiavimu ar konferencija -- tie gali būti politiniai, akademiniai ir ktoki.

Pirmoji dalis pateisinta ir įvykdyta -- laisvojo pasaulio lietuvių jaunimas susitiko, užmezgė ryšius, pasidalino problemomis ir pasijuto apjuosiančio vieneto dalimi. Tam laikas jau buvo pilnai pribren-

dęs. Antroji dalis beliko kybanti ore: kada konkrečiai vėl susitiksimė, ar įkurtas, tuo rūpintis organas, ar priimtina koegzistencija, ar priimtinas bet koks bendradarbiavimas su Lietuvos komjaunuoliais, ar ieškosime kompromisų su Lietuvoje gyvenančiais ir ar atsisostime tvirtai ant linijos "Pilna Lietuvos Nepriklausomybė". Šie visi klausimai ir daug kitų nebuvo nei konkrečiai gyldenti nei į juos atsakyta. Visā apimančios frazės, kaip devyni amatai, konkrečių veikimo gairių neduoda. Su šia bendra apžvalga galima prieiti ir prie Karių veteranų sekcijos. Šiai sekcijai vadovauti ir pravesti buvau pakviestas ir aš. Norint sudaryti patrijotinę dvasiā ir suburti daugiau šio laiko kariškų žinių, pasikviečiau padėti dar tris žinomus šių laikų karius veteranus:

Inžinierių -- Kapitoną Robertā Aleksūnā, tik grįžusi iš Vietnamo artilerijos baterijos vadā; Technikā Aloyzā Benā, pirmąjį lietuvi D. P. parašutininkā Korėjos karo metu ir J. A. V. apginklavimo (Ord-nance) sąjungos narį; Inž. Projektuotojā Raimundā V. Mišauskā, parašutininkų gelbėjimo dalinio vadovā, karo korespondentā, sekcijos moderatoriū. Korespondentā -- Ekonomistā Edvardā Šulaiti, pirmąjį lietuvi Korėjos karo korespondentā, aktyvų veteranų veikėjā ir žinomą spaudos darbuotojā.

Sekcijos simpoziumo programa buvo: 1. KAM ŠIOS MINTYS YRA SKIRTOS? Jauniems lietuviams kurie iš reikalo dėvi kito krašto uniformas -- taip kaip praeityje Darius ir Girėnas, Plechavičius, Galvanuskas, Marcinkevičius ir tt.

2. KĄ MES GALIME PADARYTI? Veteranų jėga laisvame pasaulyje. Kas palenkė Dirksenā dėl mūsų peticijų? Kur galime, panaudokime mūsų jėgā.

3. KONKRETŪS PASIŪLYMAI. Ramovėnai ir kiti šiandien tapo socialinio pobūdžio minčių ir atsiminimų pasidalinimo klubais. Mes to venkime ir bandykime stoti kaip vienetas padedantis Tėviškei savo realiu politiniu svoriu ir kai reikia -- ginklu. Rezoliucijos pasiūlymas.

4. DISKUSIJOS. Sekcija atsirado dėka Inžinieriaus Eugenijaus Vilko pastangų ir simpoziumo metu visa pasiūlytoji programa įvykdyta.

Dėl anksčiau minėtų sunkumų daug veteranų stengėsi dalyvauti keliose sekcijose tuo pačiu laiku, tačiau arti 30 išbuvo daugumą laiko. Daugelis atstovavo įvairias J. A. V. lietuvių vietas, o vienas (R. Vaitkevičius) atstovavo net Argentinos kariuomenės lietuvių veteranus.

Simpoziumā baigiant pristatyta ir priimta rezoliucija. Ji perduota J. Kongreso rengėjams, kad pasiektų P. L. Bendruomenės ir kitų organų rankas. O dabar, atrodo, viskas dingo pokongresinio popieriaus laukuose...

"LAISVIEJI" LIETUVIAI IR LIETUVA

Darbininko redakcijos šnektelėjimas su Vaclovu Sidzikausku prašosi "velnio advokato", norint pilniau išsiaiškinti, kad šventojų šventumas labiau parodyškėtų. Dramaturgas Šileris juk sakė: "Du monologai ne pasikalbėjimas". Pribrendo laikas nuo padangės skardinančių bendrybių nusileisti žemėn prie griežčiau apibrėžtų sąvokų.

Koks tai puikus posakis: "LAISVIEJI lietuvių"! Galvojanti žmogų tačiau gundo klausiti: laisvi kokia prasme? Nuo rūkymo, gėrimo, gražių moteriškųjų akių? Laisvi turėti, prieš Gustaičio sarkazmā, dailų namā, gerā darbā, banko knygutę ir nestrūpinamā tautos reikalais, nes, arba tingi, arba mano, čia ne tikrieji? Laisvi nuo politinio saito Maskvai, nepriklausomai Lietuvos respublikai, demokratų, respublikonų, ar Lietuvos krikščionių demokratų partijai? Laisvi nuo Dievo įsakymo mylėti artimą, bet, užvis labiausiai, priešā? Laisvi todėl, kad gyvena Amerikoje?

Paskutinis posakis, rodos, kaip tik nusako Darbininko redakcijos ir V. Sidzikausko turėtā "laisvo" lietuvi sąvokā?

Tai gi, vietoje "laisvi", gal sakykime, ne tiek "užsienio", kiek "Amerikos" lietuvi, nes tai juk ypač šiems stiekama įkalti dėsnius, kaip privalu sutikti Vilniaus u-to rektorijū prof. Kubilių, Juozā Baltušį, JT pareigūnā, Telšiuose gimusį dr. L. Vladimirovā, poetā E. Mieželaiti, ar kitus iš Lietuvos, arba sueti su veikalā apie senovės Lietuvos valstybės įkūrimā parašiusi rusā prof. Pašuto.

Amerikos lietuvi -- įdomi mišrainė, bet nėra jokia savita valstybė, bet Sidzikauskas imasi vien valstybinio -- diplomatinio, ne piliečio su piliečiu, santykiavimo pavyzdžius.

Gyventojų surašymas 1960 m. (pagal nepilnā statistikā) tarp lietuvių Amerikoje rado Lietuvoje gimusių 121 tūkstanti, Amerikoje 281 tūks.; viso -- 402,000. Kadangi 1965 m. registracija terado 21,000 Lietuvoje gimusių nepilie-

čių, tad milžiniškoji dauguma Amerikos lietuvių yra šio krašto piliečiai.

Todėl, atrodo, senai subrendo būtinas reikalas išsiaiškinti, kodėl 381,000 Amerikos lietuvių, Amerikos valstybės piliečių, privalo laikytis kokio nors politinio dėsnio (jei jį ir būtų galima tiksliai nustatyti), santykiujant su gyventojais Lietuvoje? Kas tokį dėsnį gali teisėtai nustatyti?

Amerikos valstybė sovietinės Lietuvos nepripažįsta, bet savo piliečiams nedraudžia santykiuoti su gyventojais Lietuvoje, asmenis su asmeniu pagrindu, kaip draudžia su komunistine Kuba ir Kinija. Atrodo, JAV net skatina tiesti tiltus šiltiems santykiams.

Tai gi čia įdomus klausimas, kurio gražiomis bendrybėmis mus vaišina vengia. Tiesa: pavėlavome penkiais šimtais metų krikštytis, gal smarkiai vėluosime ir tinkamai Amerikos lietuvi piliečio santyki su gyventoju Lietuvoje išspręsti.

Vytautas Širvydas

BALTIMORĖS RADIO PROGRAMA kovo 5 d. lietuviams perdavė 1000-ą programą. Nuotraukoje Programos vedėjai ir pranešėjai. Iš k j d.: Albertas Juškus, J. Kęstutis Laskauskas.

Stebėtojo pastabos

Grazyna Bacewicz

Apie kompozitoriaus Vytauto Bacevičiaus Lenkijoje gyvenančią seserį Gražinā Bacewicz Varšuvos žurnalas Poland rašo: "Pirmuoju 1966 metų pusmečiu Europoje, Amerikoje ir Azijoje buvo suruošta apie pusantro šimto Lenkijos muzikos koncertų. Dažniausiai skambėjo Gražinos Bacewicz kompozicijos; devynios buvo atliktos apie 30 kartų. Ypač populiarios buvo Concerto smuikui nr. 7 ir Nedidutis tryptikas pianui. Šios dvi kompozicijos turėjo pasaulinę premjerā Belgijoje ir Olandijoje. Pianistė Regina Smendzienka skambino triptikā Japonijos radijui Osakoje, o Vokietijoje (Saarbruckene ir Mainze) Varšuvos kvintetas įgrojo juostelėse jos Kvintetą nr. 1. Paryžių lankydamas,

bulgarų Dymovo kvartetas įgrojo į plokštelę Gražinos Kvartetą stygomis nr. 7."

Washingtonė einas savaitinis National Observer anā dieną pasakojo: "Among the Lithuanians, May is known as the month of the cuckoos."

Konstitucijas turėdama, valstybė tik labia trumpu laikotarpiu buvo visu griežtumu jų tvarkoma. Krikščionys demokratams tvarkėsi karo stoviu, o tautininkai juo ir "autoritetiniu prezidentu". Stiprių priešų apsuptai Lietuvai, turinčiai painių vidaus ir užsienio galvosūkių, gal ir reikėjo kietos, kad ir ne visai konstitucinės, vidaus rankos?

Tęsiama 7 psl.

Tel. TAYlor 7-9842

T H E

Arlington

ONA IR JONAS
VALAIČIAI
Savininkai

Restaurant

385 Arlington Avenue, Brooklyn 8, N. Y.

"VAGOS" leidykloje Vilniuje, direktoriaus Jono Čekio kambaryje, išdėstytos dail. K. Kalinausko iliustracijos leivos Simonaitytės naujausios knygos. Nuotrauką padarė V. Tysliavienė, praeitų metų liepos mėn. atvykusi Lietuvon Juozo Tysliavos poezijos rinktinės reikalais.

...Atėjusi iš liaudies gelmių

Atkalta iš 3 psl.

Apie rašytoją ir jos kūrybą prašeko tokios asmenybės, kurios literatūra iki tol nesidomėjo ir jos nemėgo.

Premijos levi Simonaitytei įteikimo iškilnėse buvo pilnas Kauno teatras, ir ar tos iškilnės nebus buvusios pirmoji tikra lietuvių literatūros šventė. Kaip pasakui ir kiti iškilmingi literatūrinių premijų įteikimai.

Atsiliepiama apie premijuotąją veikalą buvo labai džiugūs. Ypač rašytojai sutiko naują kūrinių entuziastingai. Kai ką iš rašytojų pasisakymų reikia čia tiesiog pacituoti, nes jie tokie taiklūs ir išsamūs, kad vien iš jų užtektinai aiški kūrinių vertė. Ypač, kad tie pasisakymai, nors ir įvairiu mastu, ir įvairiais aspektais, liečia ne tik tą pirmąją leivos Simonaitytės kūrinių, bet ir visas kitas jos parašytas iki šiol knygas.

A. Venclova tada rašė: "Stebiesi daug ku: ir autorės sumanumu, ir stilistiniu kuklumu, ir nuoširdumu, ir gyvenimo pažintumu, ir žmonių kalbos mokėjimu. Iš kai kurių puslapių į mus padvelkia tartum Donelaičio dvasia -- jo būrai su savo filosofija, su visa savo gyvenimo rimtimi vėl stoja prieš mūsų akis".

O. K. Binkis yra parašęs savo atsiliepiamo apie leivos Simonaitytės kūrinių: "Autorė turi retą dovaną keltais bruožais padaryti savo personažus gyvus, tikrus, su kūnu ir krauju. Ji ne piešia, ji skaptuoja savo personažus iš brangiausios medžiagos".

Taip buvo sakoma tada, daugiau kaip prieš 30 metų, pirmajai knygai išėjus, taip atsiliepiama ir dabar įvairiais atvejais ir įvairiomis progomis kalbant apie leivos kūrybą ištiesai.

Nebijodamas pažeisti leivos sukaktuvinį iškilnių šventiškumo, neapsisauk ir kitokių, atsimenu, nuomonų ir tada.

-- Knyga puiki, talentingai parašyta ir niekad nepasens. Bet liks ta viena leivos Simonaitytės knyga. Tai knyga ji atidavė visa, ką turėjo susikaupusi savo jausmuose ir protė. Daugiau iš tos autorės galime nieko nelaukti.

Šitaip buvo pamanoma dėl to, kad leiva mažai kam buvo pažįstama pati, mažai kam buvo pažįstamas ir dėl to neįvertinamas jos didelis ryškus talentas, jos didelis gyvenimo patyrimas. Ir gilus, pirmapradžiškai skaištus ir grynus nacionalinis jausmas. Kaip gera, kad apsirakta šitaip maniusių! Klek sukūrė ir vis dar sukuria naujų puikių knygų leiva Simonaityte!

Leivos Simonaitytės nacionalinis jausmas gilus iš pat mažystės. Ji dar ugdė, stipri ir aštrino vokiečių vykdyta Klaipėdos krašto, kaip ir visose pasigrobtose žemėse, germanizavimo ir socialinės priešpaudės politika. Dėl to tas leivos nacionalinis jausmas taurus ir aktyvus, apsiginamasis ginklas nuo agresingų nutautinimo kėslų ir pastangų. Nepalaužiamas ir nepaperkamas.

Ir tas jausmas, tur būt, buvo dar vienas skatinamasis impulsas rašyti talentui. Mes tą jausmą nuolat aptinkame ir juntame visuose leivos Simonaitytės kūriniuose.

Vadinto Klaipėdos krašto istorinis likimas šiandien ne tik ne panašus, bet ir nieko bendro neturintis su tuo, koks buvo augant levai Simonaitytei.

Bibliotekose ir archyvuose guli nemaža mokslinių tyrinėjimų, statistikos, tautosakos ir tautodailės veikalų apie Klaipėdos krašto nacionalinį, ekonominį, kultūrinį, socialinį gyvenimą praeityje. Komplektuose galima surasti įvairių įvykių aprašymų, kasdieninio gyvenimo kronikos.

Bet iš ko mes bematytume nemažą dalį lietuvių tautos, su jos kalba, religija, prietarais, papročiais, mąstysena, alstromis, tarpusavio santykiais, žmonių likimais -- gyvų žmonių gyvą gyvenimą, bent ilgų dešimtmečių, gal ir ne šimtmečių būvyje, -- jei nebūtų leivos Simonaitytės knygų?

Iš tiesų leiva Simonaityte, sukūrusi Rytprūsioose, Klaipėdos krašte gyvenusių lietuvių ryškūs, įtaigūs, gyvo kūno ir kraujo žmonių vaizdus, atsistoja greta Donelaičio.

Leva Simonaityte taip pat viena iš tų lietuvių rašytojų, kurie išvedė lietuvių literatūrą į platų pasaulį, į tarptautinę areną. Jos knygos išverstos ne tik į rusų bei daugelį kitų tautų kalbas.

Retai temato leivą Simonaityte susirinkimuose, pasitarimuose, posėdžiuose, literatūrinėse išvykose ar vakaruose. Bet užtat pakankamai dažnai susilaukiame jos naujų knygų. Kiekvienos naujos jos knygos skaitytojai nekantriai laukia ir sulaukia. Ji dirba tą darbą, kuri rašytojas tik ir turi dirbti: ji rašo -- našiai ir vaisingai. Ir kiekvienoje knygoje mes pamatome dar naują kertelę gyvenimo ir žmonių su jų jausmais, veiksmais ir likimais, dalelę istorijos to krašto, kuris užaugino Lietuvai didelio talento rašytoją ir kuris pats joje išliko tartum susikondensavęs koncentratas.

Leivos Simonaitytės didelis talentas išsiskleidė ir suklestėjo visu savo grožiu tarybiniais metais, kai atsivėrė palankiausios sąlygos jos kūrybai. Jos knygos yra išėjusios jau didžiuliu tiražu -- šimtais tūkstančių egzempliorių.

Sveikindami sukaktuvininkus, tokiais atvejais esame pratę ko nors palinkėti. Ko mes linkėsime šiuo atveju?

Žinoma, levai linkėsime geros sveikatos, žvalumo, neišsenkančių kūrybos jėgų.

Leivos kūrybos skaitytojai ir gerbėjai, kurių dabar tiek daug, laukia naujų kūrinių ir neabejotinai sulauks jų dar, tokių pat vertingų, kokius jie iki šiol skaitė ir visa širdim pamilo.

1967 m. - 10 mil. knygų lietuviškai

VYTAUTAS ZALATORIUS

Trys Lietuvos knygų leidyklos planuoja išleisti beveik 10 mil. egzempliorių knygų 1967 m.: "Mintis" -- 391 pavadinimą daugiau kaip dviejų mil. tiražu, "Vaga" 340 -- 4 1/2 mil. egzempliorių tiražu ir "Sviesa" 140 vadovėlių, kurių tiražas prašoks 3 mil.

Palyginimui: Lietuvių enciklopedijos duomenimis, 1939 m. Lietuvoje buvo išleista 1,200 pavadinimų knygų, kurių vidutinis tiražas siekė 2,000 vienetų. Tokiu būdu dabartinėje Lietuvoje knygų pasirinkimas mažesnis, nors bendras leidžiamų knygų skaičius yra maždaug keturgubai didesnis. Vakarų emigracijoje lietuviai 1956 m. išleido 30 pavadinimų knygų su 600 tiražo vidurkiu.

Lietuvoje leidžiamų knygų vertė labai nevienoda. Tarp įprasto komunistinio šlamšto bus ir tikrų deimantų, vertingų originalių. Štai "Vaga" išleis iki šiol stambiausią "Lietuvių poezijos antologiją" dviejose tomuose. Ji, anot leidyklos direktoriaus J. Čekio, apims visą lietuvių poezijos raidą -- nuo pirmųjų jos užuomazgų iki mūsų dienų. Žinant, kad ši leidykla ir anksčiau nevenge spausdinti "buržuazinio" laikotarpio poetų, galima tikėtis, kad šis poezijos rinkinys bus gana pilnoka. Gal tik mūsų poetai laureatai emigracijoje bus nuskriausti, kurių kompartija pro savo filtrą dar nелеidžia.

"Vaga" taip pat platins J. Baltrušaičio "Lyriką", amerikiečių klasikų S. Fiodželraldo "Didįjį Getsbį", E. Hemingvėjaus "Ir teka saulė" bei Nobelio premiją gavusio H. Laksneso romaną "Islandijos varpas". Vien tik meno klausimais išleis 30 įvairių leidinių.

Bendrai "Vaga" išleis daugiau kaip 100 lietuvių rašytojų kūrinių, maždaug 90 rusų, "brolisčių" ir "socialistinių" šalių knygų, o ir 47 Vakarų rašytojų veikalus.

"Mintis" leidyklos 1967 m. leidžiamas knygas galima šitaip suskirstyti: visuomeninės-politinės literatūros -- 85 pavadinimai, gamtos mokslams skirtų knygų -- tiek pat, technikai ir pramonei -- 33, žemės ūkiui -- 75, sveikatos apsaugai -- 26, menui -- 15, kultūrai ir mokslui -- 12 ir filologijos mokslo knygų -- 9.

Tarp pastarųjų paminėtinos kapitalinė J. Palionio "Lietuvių kalbos istorija" I d., apimanti XVI ir XVII a. periodą. "Lietuvių literatūros istorijos" IV t.

(1940-62) užbaigs šią akademinę mūsų raštijos apžvalgą. Taip pat sekančiais metais bus išleistas antiras tritomės "Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" tomas 15,000 egzempliorių tiražu.

Specialistams skirtų knygų bus dešimtys: J. Matulionio "Aukštoji matematika" II d., skirta aukštosioms mokykloms, "Lietuvos fizikos rinkinio" VII tomo pirmi keturi sąsiuviniai, R. Baltrušio ir kt. "Organinė chemija", autorių kolektyvo "Geografija-geologija", kur eilėje straipsniu nagrinėjami Lietuvos feomorfologijos, hidrologijos, geologijos ir klimatologijos moksliniai tyrimai.

Dėmesio tikrai susilauks ir stambus "Vadovas po Lietuvą". Šis vadovas bus suskirstytas pagal dabartinius rajonus ir didesnius miestus. Abėcėline tvarka bus aprašomos visos turistinių atžvilgiu įdomios vietovės: pateikiama jų geografinė charakteristika, duomenys apie ekonomiką ir kultūrą, trumpi istoriniai metmenys, turistinės schemos ir pan.

Daugiausia iškreipta ir reklaminė yra taip vadinama visuomeninė-politinė literatūra, kuri apima knygas, filosofijos, istorijos, ekonomijos, teisės ir tarptautinių santykių srityje. Bet ir čia gali būti kai kam idomi komunisto "Juozo Vareiko" biografija, kuri Stalinas nugalabijo, P. Blaikenės pasakojimai apie žydų gelbėtojus -- "Ir be ginklo -- kariai", o taip pat J. Dobrovolskio "Lietuviai -- Tarybinės armijos kariai (1941-1945 m.)".

Vienas būdas įsigyti norimų knygų lietuviams, gyvenantiems užsienyje, yra paprašyti gimines ar pažįstamus Lietuvoje kad šie atsiųstų.

Ten knygų platinimas vyksta per 152 knygynus ir 372 knygu, bei spaudos kioskus, bet knygas platina ir 172 vaistinės, o taip pat ir kitos organizacijos.

Blogai organizuotas Lietuvos knygų platinimas kaime, kur jų parduodama maždaug keturius kartus mažiau negu mieste. Ten vienas knygynas aptarnauja 26,000 žmonių, kai tuo tarpu mieste vienam knygynui atitenka tik 12,000. Be to, tiems 26,000 kaime į knygyną ir nueiti toliau.

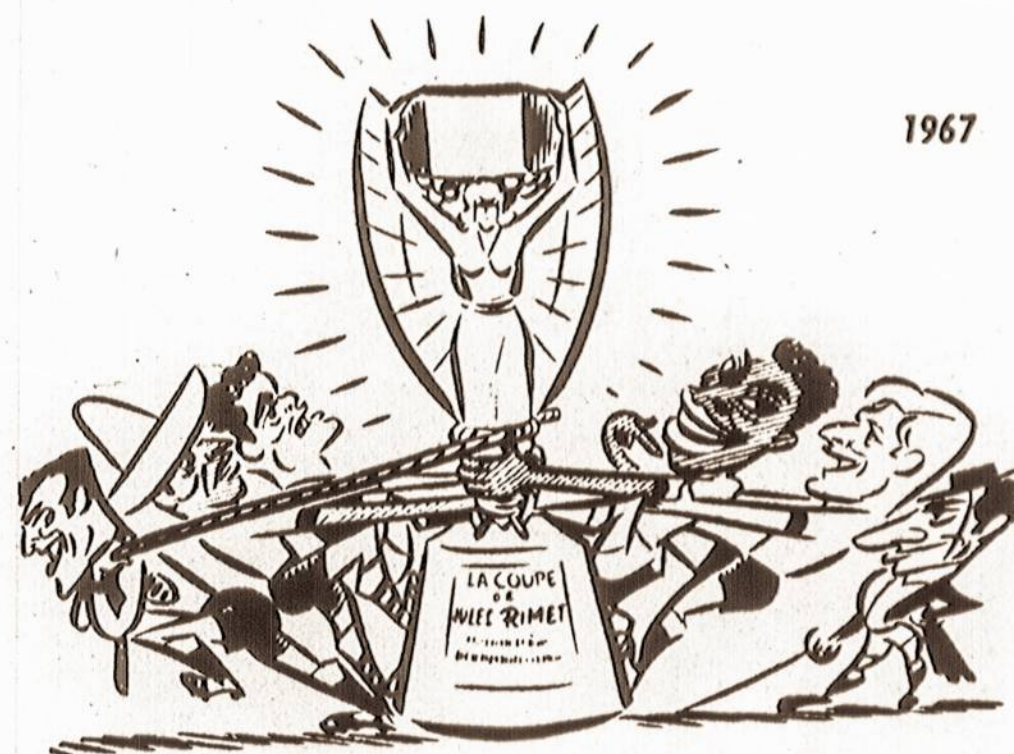
Neseniai Vilniaus miesto centrino knygyno direktorius R. Bagdonavičius Tiesoje skundėsi, kad negalima patenkinti paklausos tokių knygų kaip žodynų, svarbesnių informacinių leidinių, enciklopedijų ir leidinių, enciklopedijų ir įvairių žinyų.

SPORTAS

1867
Stai kaip, anot anglų dailininko, dėl pergales futbole buvo kovojama prieš šimtą metų ir kaip tai atrodo dabar

1967

REPUBLIC LIQUOR STORE

JUOZAS BRUŽINSKAS
Vedėjas

322 Union Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EV 7-2089

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)
Telefonas EV 2-6440

SALE VESTUVĖMS
ir kitokioms pramogoms.
Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis
kainomis.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

GERIAUSIAS

Insurance ir Real Estate

PATARNAVIMAS PAS

John Orman Agency

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas Virginia 6-1800

Stebėtojas...

Atkelta iš 5 psl.

Japonijoje gimęs augęs ir Amerikos ambasadorium ten buvęs prof. Reichsauer, nuodugniai pažįstas Aziją, Look žurnale pastebi: "Pas mus daug nesutarimo dėl karo Vietname. Sutariama tik, kad mums nereikėjo ten įsivelti. Už įsivėlimą brangiai mokame gyvybėmis, pinigais, nesutarimu ir vardo kritimu tarptautinėje scenoje. Geriausiai atveju, karas tiek taikos ir pastovumo Vietnamui atneš, kad šis mažas ir silpnas kraštas pagaliau galės ant tvirtesnių kojų atsistoti. Baisiausiai atveju, viskas gali baigtis atominiu karu, apie kurį baisu net pagalvoti. Pasirinkti mums, tačiau, siaura. Visi keliai turi trūkumų. Karą įkaitindami, rizikuojame dar brangiau mokėti, vistiek su maža dalele vilties partizaninį karą nuraminti. Jei, lėšas taupydami, pasitrauktumėm, gali būti, vėliau, dar brangiau turėsime joki, nes pasiskatintų visa eilė kitų tautinio išsilaisvinimo karų. Be to, kristų nuotaikos norinčiųjų gintis. Mažiausių keblumų kelias gal yra ir toliau daryti, ką darome -- vesti ribotą karą apraminti Vietnamą ir padėti jame susidaryti tokiai politinei ir visuomeninei santvarkai, kad ji jau pati sugebėtų vidaus grėžimams atsispirti. Bet tai ilgas, lėtas ir skaudus kelias".

Kanadoje einą Tėviškės Žiburiai stebisi Vienybės redaktorės S. Narkėliūnaitės foto ir žurnalistiniu reportažu Vilniuje einančiame Švyturio žurnale apie Jungtinių Tautų knygos direktorių, Lietuvoje gimusį dr. Levą Vladimirovą. Pagal Jurgio ir kepurė. Redakcija stebisi šiuo reportažu, mes redakcijos išspausdinimu buvusio Lietuvos karo atache Lansko-

ronskio reportažu, nors pulkininkas suruošė vilniečiui filmininkui Žalakevičiui Filmos ("bolševikinės") rodomą ir filmininkui priėmimą. Atrodo, ir buvęs karo atache ir Narkėliūnaitė imasi į širdį Vienybės skelbiamą principą, kad išeiviui lietuviui būtina santykiauti su Lietuvos lietuviais, nes tai naudinga tautos ateičiai. Be abejonės, principui pritaria ir T. Ž. redakcija, tik dar nesuvokia, kur stebėtis, kur ne.

Įdomu stebėti mūsų spaudos bendradarbių ne-drąsą asmeniškai susitikti ir pasikalbėti su atvykėliais iš Lietuvos. Pavyzdžiui, to nepadarė Darbininko Jurg. Ezer., kuris tenkinasi citatomis iš amerikiečių New London, Conn. laikraščio apie iš Lietuvos pas vietos rabiną trims mėnesiams pasisvečiuoti iš Vilniaus atvykusį brolių.

Vilniaus ligoninėje nuo širdies smūgio mirus vienam mūrininkui, Lietuvos gydytojai jį tris kartus atgaivinę masažais, 33 kartus elektros strove nuo 4,000 iki 6,000 v. Mūrininko gyvenimas buvo pailgintas 5 valandas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Koplyčia laidotuvėms Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

JUOZO GARŠVOS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

ANITA R. GARSZVA JOHN A. PAULEY

231 Bedford Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 8-9770

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNŪMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

PYRAGAI VEDYBINIAMS
IR KITOKIEMS POKYLIAMS

Pristatome į namus
prašome telefonuoti:
STagg 2-5938

36-40 Stagg Street
Brooklyn 6, N. Y.

VIENYBĖ

* "BARZDA", A. Landsbergio dviejų veiksmy ir "Pypkės", K. Ostrausko veikalų premjera įvyks balandžio 29 d. 8 v. v., Van Wyck Junior High School, 85-05 - 144 St., Jamaica, N. Y. Valdina Dalia Juknevičiūtė, Kazys Vasilauskas, Vytautas Valiukas, Edmundas Vaičiulis, Algis Daukantas, Dekoracijas ruošia R. Viesulas.

* JÜRATĖ KAZICKAITĖ kovo 19 išvyko į Japoniją, Taiwan, Vietnamą. Ji rašys amerikiečių spaudai. Baigusi Washingtono St. Trinity universitetą, studijavo anglistiką. Mokėsi Šveicarijoje ir Anglijoje. Nuo 1964 iki 1965 m. dirbo Kenya, Afrikoje, dėstydamą anglų kalbą. New Yorke dirbo Look žurnale. Jos rašinys tilpo Mademoiselle žurnale.

* BARBORA AŠMONTIENĖ, Linden, N. J. atšventė savo 80 m. sukaktį. Per 60 m. gyvendama Amerikoje buvo organizacijų pirmininke, vicepirmininke ir ėjo įvairias kitas pareigas, dalyvavo ir valdinimuose. Jai pagerbimą surengė Agota Liudvinaitienė. Stasė Šlepetienė apibūdino sukaktuvninkės veiklą.

* LIETUVIŲ GYDYTOJŲ Fraternitas Lithuania corp. 58 metinis suvažiavimas įvyko kovo 12 Lúchau restorane, New Yorke. Dr. V. Paprockas paruošė lietuviškos poezijos ir muzikos pynę, plokštelėse. Pirm. išrinktas dr. V. Damijonaitis, sekr. dr. L. Plechavičius, išd. dr. V. Slavinskas.

* JADVYGA TŪBELIENĖ, 6 savaites atostogavusi pas J. Pakštilenę Miami, Fla. 25-tojoj g-vėj nusiipirko gražų namelį S. W. pusėje. Likvidavusi butą Washingtono kelsis gyventi į Miami.

* JUOZAS BANDŽIUKAS neseniai atidarė restoraną ir barą Woodhavene. Adresas - 110-12 Jamaica Avenue. J. Bandžiukas kviečia lietuvius apsilankyti jo jaukioje uželgoje.

* ALDONA BAINBRIDGE, lietuvaitė dirbanti Pan American Airlines, savaitgaliui buvo išvykusi į Londoną pas savo dukrą, kuri ištekėjusi už žymaus architekto. Aldona ir jos motina, Izabelės Misiūnienės sesuo, š. m. rugplūčio mėn. lankysis Lietuvoje.

* AFTON TOURS, kurio garsinimas talpinamas Vienybėje skelbia šias ekskursijas į Lietuvą: gegužės 8 d., birželio 3, liepos 3, rugplūčio 5 ir rugsėjo 4. Iš New Yorko lėktuvai išskris Air Canada sprausminiais lėktuvais tiesiog į Maskvą, o iš ten per Leningradą į Vilnių.

* MOTERŲ VIENYBĖS pavasario balius įvyksta gegužės 6 d. Knights of Columbus salėje, 616 Jamaica Ave., Brooklyne. Bus vakarienė, laimėjimai, įdomi programa ir šokiai, kuriems gros Starulio orkestras. Bilietas - \$7,00, pradžia 9 val. vak. Su įžangos bilietais, dalyviai turės progos laimėti dail. N. Jasiukynaitės piešinių.

* VIENYBĖ kuri laiką bus leidžiama kas antrą savaitę dėl finansinių sunkumų. Šiuo metu, skaitytojai, kuriems laikraštis buvo sluntnėjamas kreditan, Vienybė skolinti per \$10,000. Kai bent dalis tų skaitytojų apmokės savo skolą Vienybei, tai ir laikraštis bus reguliariai išleidžiamas kas savaitę.

* JUOZO TYSLIAVOS poezijos rinktinę "Nemuno rakoje", išleistą Lietuvoje "Vagos" leidyklos, galima gauti Vienybėje. Kaina \$2,50.

* MIRĖ PETRAS SVETIKA, ilgametis Maspetho gyventojas. Iš Lietuvos atvyko 1907 m., iš Vilnių kaimo Kaišėdorių rajono. Ilgus metus buvo SLA kuopos ir Maspetho Piliėčių Klubo sekretorius. Vienybę skaitė per daugelį metų. Buvo 78 m. amžiaus, nevedęs. Per eilę metų dirbo prie New Yorko miesto susisiekimo ir buvo išėjęs į pensiją. Paliko seserų brolyčius, kurie ir rūpinosi velionio laidotuviemis. Velionis buvo palaidotas šv. Jono kapinėse. JOKŪBAS MACKEVIČIUS

DAILININKŲ MENO KLAUSIMAIS diskutuoja iš k. į d.: B. Macijauskienė, J. Andriūšis, dail. Jurgis Juodis, moterims padėjęs parodą sutvarkyti, F. Andriūšienė, Moterų Vienybės pirmininkė. S. Narkėliūnaitės nuotrauka

KELETAS VAIZDŲ IŠ NEW YORKO BIRUTIEČIŲ surengtosios parodos, kurioje su savo kūrniais dalyvavo tik moterys dailininkės. Prie paveikslų, iš k. į d.: Vytyvieniė, Butkienė ir R. Budrienė.

DAIL. ELENA KEPALAITĖ (dešinėje) prie savo skulptūros "Galvutė". Viduryje dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker, kairėje - Nijolė Kentienė.

S. Narkėliūnaitės nuotraukos

MIRĖ SENIAUSIAS SKAITYTOJAS

Atkelta iš 1 psl.

kiekvienas turėdamas poilinkį ką nors kita, be duonos karnio, dirbti. Struogis mėgdamas medžio drožinius ir sodininkystę, daug laiko praleido šioje srityje.

Struogis iš Lietuvos nuvyko į Škotiją, o vėliau į Angliją, kur išmoko anglų kalbą ir jau buvo vertėju gelbėti kitiems lietuviams naujuose kraštuose įsikurti.

Į Jungtines Valstybes atvyko 1896 m., kai Vienybė dar tebuvo jauna, leidžiama vos 10 m. Tuoj įsijungė į jos negausų skaitytojų būrelį ir kitus ragino tapti uoliais vienybiečiais. Dirbo siuvykoje, vėliau tapo siuvėjų kontraktorium.

Pirmajam pasauliniam karui prasidėjus, gavo didelius kontraktus slūgti Amerikos kariuomenei uniformas. Didelę uždarbio dalį aukojo lietuvių.

Nuo 1947 m. apsigyveno pas dukrą ir žentą Frank Yankus, 42 Willow Avenue, Hempstead, L. I.

Frank Yankus yra TWA, Kennedy International Aeroporte lėktuvų išsiuntėjas. Anūikai, Yankų sūnkus Mykolas birželio mėn. baigs State University ir John A. Yankus, I klasės, kadetas, taip pat birželio mėn. garbingai baigs West Point, N. Y. karo akademią, kaip antrasis leitenantas. Vėliau treniruosis Georgijoje, Floridoje ir Panamoje; tada vyks į Vietnamą.

Paliko giliame nuliūdime ir kitą dukterį - Birutę T. Sesnan su vyru, River Edge N. J., sūnų Vincą Westport, Conn., 8 anūkus ir 4 proanūkus.

Birutė T. Sesnan dirba, kaip redaktorė Printing Magazine - National Lithographer, Elena Yankus, jaunesnioji duktė - labai veikli visuomeniniame darbe Long

Islande - ji yra daugelio organizacijų narė ir PTA pirmininkė.

Struogių vyresnysis sūnus Petras mirė prieš kelis metus, palikdamas žmoną Gertrudą ir dvi dukras - Mrs. Roberta Polit ir Mrs. Sandra Ponsiek, taip pat 4 anūkus. Velionis buvo WWI veteranas ir dirbo paštų žinyboje.

Sūnus Vincent, Jr., gyvenąs Westport, Conn. Jo žmona Dorothy mirė prieš 9 metus, turi sūnų Richard, karą lakūną ir dukrą Dorothy, Connecticut universiteto studentę.

JONAS VALAITIS

* BOSTON, MASS. geg. 6 d. Dramos samburis Thomas Park mokyklos salėje vaidina Petro Vaičiūno 5 veiksmy pjesę "Nuodėmingas Angelas". Veikalą režisuoja Aleksandra Gustaitienė, vaidina: --- Rita Ausiejūtė, Marija Gineitienė, Birutė Vaičjurgytė, Zita Zarankaitė, Antanas Januška, Jurgis Jašinskas, Gediminas Margaitis, Jonas Vallukonis, Povilas Žičkus, Antanas Vilėniškis ir Linas Ausiejus.

Vaidinime dalyvauja Tatanos Babuškinaitės-Vasilauskienės studijos baletininkės, kurios atlieka veikalą atitinkamus mažosios scenos numerius.